

РЕШЕНИЕ

№ 18974

гр. София, 03.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43 състав, в
публично заседание на 28.05.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова, като разгледа дело номер **4511** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ вр. с чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/.

Образувано е по жалба на О. А. С., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., с адрес [населено място], [улица] срещу Решение №2712/27. 03. 2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл.75, ал. 1, т.2, вр. чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4 от ЗУБ, вр. с чл. 9 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението като незаконосъобразно, поради допуснати съществени нарушения на процесуалните правила и противоречие с материалния закон. Правят се възражения, че административният орган е постановил решението при неизяснена фактическа обстановка и липса на задълбочен анализ на заявените обстоятелства. Жалбоподателят твърди, че са налице предпоставките по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут. Изложил е подробно своята история пред административния орган, но същият не я е възприел правилно. Риск от изтезание или нечовешко или унизително отнасяне има и при евентуално завръщане в С.. В хода на съдебното производство доводите се поддържат лично от жалбоподателя и от адв.П., назначен по реда на ЗПП.

Ответникът – председателят на ДАБ при МС, чрез юрисконсулт Г. прави искане за постановяване на съдебен акт, с който да се потвърди решението като правилно и законосъобразно. Счита, че по време на административното производство не са допуснати съществени нарушения на административно – производствените правила, както и че не са налице предпоставките за предоставяне на бежански и хуманитарен статут. Сирийският гражданин е мигрант, а не лице, търсещо международна закрила.

Административен съд – София град, I отделение, 43 състав, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Производството за закрила е започнало по молба за международна закрила с вх. № ПМЗ – В – 437/11. 11. 2024 г. на РПЦ [населено място], подадена от О. А. С., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], С., етническа принадлежност: арабин, вероизповедание: мюсюлманин – сунит, семейно положение: женен, с лични данни установени с декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Представена е и сирийска лична карта в оригинал.

В производството на основание чл. 63а и сл. от ЗУБ е проведено интервю с кандидата за закрила при спазване на разписаните в посочените разпоредби правила – предварително уведомяване на разбираем език, което е видно от положения подпис на стр.4 от протокол с рег. № УП-7188/26.11.2024г. (л.33 – л. 36 от делото). Интервюто е проведено в присъствието на преводач. Видно от протокола за проведено интервю, О. А. С. твърди, че в края на 2023 г. заминал за Турция, останал една година до септември 2024 г., когато го заловили турските власти и го върнали обратно в С.. Около месец и половина останал в С., след което пак напуснал за Турция. Първият път напуснал заедно с жена си и децата, но те останали в Турция и не са връщани в С.. През средата на октомври 2024 г. напуснал С. нелегално с трафикант и отишъл в Турция, след което нелегално влязъл в България на 26. 10. 2024 г. Целта му била да стигне до Германия, но полицията го заловила. По време на интервюто декларира, че в С. не е имал проблеми поради изповядваната от него религия, нито заради етническата си принадлежност. Не е членувал във въоръжена групировка, нито в паравоенни формирования, не е арестуван или осъждан. Не е членувал в политическа партия или организация, не е имал проблеми с официалните власти, армията или полицията в С.. Не му е оказвано насилие. Семейството му продължава да живее в Турция, където е родена и дъщеря му Ая А. О.. Майка му, 5 братя и 4 сестри са в С.. Отслужил е редовната военна служба в периода 2009 г. – 2011 г., твърди, че е дезертирал от армията, не е получавал повиквателна за служба отново. Страхува се да не го задържат и осъдят за дезертиране от армията, в случай, че режимът превземе района, в който живее, който в момента се управлява от кюрдите. Причините за напускане на страната на произход са от семеен характер. Станал битов скандал между братята му и бащата на съпругата му и единият брат убил бащата на съпругата му. Братята му го заплашвали, че трябва да се раздели с жена си и семейството си, за да не го убият. Официалните власти арестували брат му и го осъдили на 20 години лишаване от свобода за извършеното убийство. Иска да получи статут в Република България, да живее спокойно и да подаде молба за събиране на семейството.

В хода на административното производство са приети справка № МД 02 – 158/27. 12. 2024 г. и № МД – 02 - 77/03. 02. 2025 г. на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС относно Република Турция и относно състоянието със сигурността в районите Д., А. /Х./, Х., К., Л. и Т., след падане на режима на Б. А..

Получено е становище от ДАНС с рег. № М 1119/16. 01. 2025 г., че не възразява да бъде предоставена закрила на О. А. С., [дата на раждане] в С., ЛНЧ [ЕГН], в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

Изготвено е Становище рег. № УП 7188/07.03.2025 г. на М. Й., старши експерт в отдел „ПМЗ – кв. В.“, РПЦ [населено място], с което е направено предложение да се откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на чужденеца.

При така изложената фактическа обстановка ответникът е формирал извод, на първо място, че не са налице предпоставки за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ, тъй като чужденецът не е направил релевантни твърдения за осъществено спрямо него преследване по причини: раса,

религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група не е налице „основателно опасение от преследване“. Молбата за предоставяне на международна закрила е мотивирана с конфликт в семейството и с опасения относно военната служба. Не са посочени никакви относими към предпоставките за предоставяне на статут причини, обосноваващи опасения за преследване. В оспореното решение е мотивирано, че кандидатът за международна закрила не е бил изложен и за него не съществува бъдещ риск от посегателства по чл.9, ал.1, т.1 и т.2 ЗУБ. Въз основа на справка относно обстановката в С. е прието, че има спорадични актове на насилие, които не могат да се оценят като въоръжен конфликт и няма основание за предоставяне на субсидиарна закрила по чл. 9, ал.1, т. 3 от ЗУБ.

С тези мотиви решаващият орган е стигнал до извода, че не са налице предпоставките освен по чл.8 от ЗУБ за предоставяне на бежански статут, така и по чл. 9, ал. 1-3 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут. С оглед изложеното, по молбата на О. А. С. е отказано предоставяне на международна закрила с оспореното решение. Прието е също така, че по отношение на него Република Турция е трета сигурна държава по смисъла на §1, т. 9 от ДР на ЗУБ.

Ответникът е представил актуална справка от 19.05.2025г.(л.75) за общественно-политическа обстановка в С., справка от 14. 03. 2025 г. относно редовната военна служба и възможностите за освобождаване от такава, както и справка от 31. 03. 2025 г. относно Република Турция и дали тя отговаря на определението за „трета сигурна държава“ относно гражданите на С., търсещи международна закрила.

От правна страна:

Жалбата е процесуално допустима като подадена в срок, от адресата на акта, срещу акт, който подлежи на съдебен контрол.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Оспореното по делото решение е постановено от компетентен орган – от председателя на ДАБ, предвид правомощията на този орган по чл.75, ал.1 ЗУБ. С оглед изложеното се прави изводът, че ответникът е надлежен орган и е постановил валиден административен акт.

В административното производство са спазени регламентиранията правила в чл. 58 и следващите от ЗУБ – приета е молба за международна закрила от О. А. С., същият е уведомен на разбираем за него език относно процедурата, която следва, видно от положен подпис върху писмено копие на Указанията, в проведеното интервю са участвали преводач от арабски език, дадена е възможност на кандидата да изложи историята си, зададени са му уточняващи въпроси.

Съдът счита, че решението е мотивирано, постановено е при изяснена фактическа обстановка, както и е обсъдена актуалната обстановка в С., като са цитирани различни източници на информация и е формиран извод, че в действителност обстановката в С. не е достигнала прага на всеобхватно насилие в рамките на вътрешен въоръжен конфликт.

По приложението на материалния закон, съдът също счита, че материалният закон е приложен правилно.

Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея - чл. 8, ал.1 ЗУБ. Съгласно чл. 8, ал. 4 и 5 от ЗУБ, преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повтораемост, като действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се

прилагат с цел дискриминация.

Правилно административният орган е обосновал извода за липсата на предпоставките за приложение на чл. 8, ал. 1 ЗУБ, тъй като в процесния случай по отношение на чужденеца не са налице конкретни данни и доказателства, които да обосноват извод за основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждение. Кандидатът посочва при проведеното интервю, че същият не е членувал в политическа партия или организация, както и във въоръжена групировка, както и че не е имал проблеми с официалните власти в страната на произход, не е бил арестуван, съден или осъждан, срещу него няма образувани дела, няма контакти с полицията в държавата по произход. Тези негови твърдения обосновават извод за липсата на основания по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Допълнително основание е и фактът, че майка му, сестрите и братята му продължават да живеят в С., като нямат проблеми със сигурността.

По отношение на основанията за прилагане на хуманитарен статут спрямо чужденеца по чл. 9 ЗУБ - също изводите на ответника са правилни. Предвид данните, съдържащи се в интервюто на молителя, решаващият орган е приел, че липсват доказателства жалбоподателят да е бил изложен на реална опасност от тежки посегателства по чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 ЗУБ - като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко и унизително отнасяне, или наказание. Не се установява да е напуснал след като е изложен на реална опасност от тежки посегателства /такива по чл.9, ал.2/, като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. В тази връзка, както вече беше посочено, самият жалбоподател твърди, че не е имал проблеми с официалните власти, не е бил задържан, съден или осъждан, не твърди също така спрямо него да е оказвано насилие. Следователно, споделят се от съда изводите на административния орган за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут на основание чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 ЗУБ.

Относно приложението на разпоредбата на т.3 на чл. 9 ЗУБ, регламентираща предоставяне на закрила при реална опасност от тежки и лични заплахи, срещу живота и личността му като гражданско лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, следва да бъде отбелязано, че при разглеждането на този въпрос съдът съобразява и решение на Съда на Европейския съюз от 17 февруари 2009 г. по дело C-465/2007 г., съгласно което използваните изрази „смъртното наказание“, „екзекуцията“, както и „изтезанието или нечовешкото или унизителното отнасяне или наказание, наложени на молител“ в член 15, букви а) и б) от Директива 2004/83/ЕО, абсолютно идентични на тези, посочени в Закона за убежището и бежанците, обхващат ситуации, при които молителят за хуманитарен статут е специфично изложен на опасността от определен вид посегателство. От друга страна, посегателството, дефинирано в член 15, буква в) от Директивата като изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя, обхваща една по - обща опасност от посегателство -по - скоро се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на гражданско лице, отколкото определени насилia. Освен това тези заплахи са присъщи на обща ситуация на „въоръжен вътрешен или международен конфликт“. На последно място, разглежданото насилие в основата на посочените заплахи е квалифицирано като „безогледно“ -термин, който предполага, че насилието може да се разпростира към лица без оглед на личното им положение. В този контекст изразът „лични“ трябва да се разбира като обхващащ посегателства, насочени срещу граждански лица без оглед на тяхната самоличност, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални

власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директивата.

В това отношение следва да се уточни, че колкото по - способен е евентуално молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по - ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарната закрила. Съгласно посоченото решение на съда на Европейския съюз член 15, буква в) от Директивата във връзка с член 2, буква д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

Реална опасност за жалбоподателя да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директивата не съществува, както и няма нарушение на принципа „забрана за връщане“ във връзка с настъпилата промяна в обществено –политическата обстановка в С..

Във връзка с изложеното съдът обсъди справка вх. № МД 02- 262/19. 05. 2025 г. относно актуалната обществено – политическа обстановка в С.. Видно от справката, на 27 ноември 2024 г. ислямската групировка „Х. Т. ал Ш.“ започва голяма офанзива в С. С., в сътрудничество със съюзни бунтовнически фракции. На 8 декември 2024 г. бунтовниците влизат в Д. и декларират победа. Президентът Б. А. напуска страната и получава убежище в Русия. На 29 януари 2025 г. А. ал Ш. е назначен за временен президент на С.. На 18 февруари 2025 г. ръководените от кюрдите Сирийски демократични сили и Сирийският демократичен съвет се споразумяват да интегрират своите военни сили и граждански институции в структурите на новото сирийско правителство. Видно от справката, общото положение в страната се подобрява след оттеглянето (свалянето) от власт на президента Б. А. и поемането на контрол в столицата Д.. След преглед на информацията, съдът приема, че настъпилите нови обстоятелства водят до положителна промяна в обществено политическия живот в С. и подобряване на ситуацията със сигурността. Летището в Д. функционира и няма пречка за завръщане в С. на чужденците, които са напуснали страната по време на режима на Б. А.. Страната се стабилизира и се връща към нормална работа на държавата и държавните институции. Има назначен премиер на преходно правителство на С.. Много сирийци, намиращи се извън страната се завръщат в родината си, има голям обратен миграционен поток в посока С.. ВКБООН и партньорските организации увеличават хуманитарната помощ, за да осигурят потребностите на завърналите се сирийци. На 13 май 2025 г. президентът на САЩ Д. Т. заявява, че ще разпорежи отмяна на санкциите срещу С., което ще проправи пътя за по-голямо участие на работещите в С. хуманитарни организации, улеснявайки чуждестранните инвестиции и търговията, докато страната се възстановява.

Обоснован и мотивиран е извода на административния орган, че данните от справката не сочат на съществуване на основание за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Неоснователни са опасенията за риск от преследване или риск от тежки посегателства при връщане в страната по произход във връзка с дезертиране от военна служба. На първо място жалбоподателят е служил две години и е отбил редовната си военна служба, след което не е получавал повиквателни. Твърденията му, че е дезертирал и ще бъде съден не са доказани. Съдът счита, че това е теза без основание, изградена с цел мотивиране на предпоставки за получаване на закрила. Дори да се приеме, че е вярна, за чужденеца няма рискове от посегателства. Видно от справка № МД – 02 -160 от 14.03.2025г., администрацията за военни операции на сирийските опозиционни сили, ръководена от „Х. Т. ал Ш.“ е обявила на 09. 12. 2024 г. амнистия на всички военни. Бунтовническите фракции се предвижда да бъдат интегрирани в рамките на Министерство на отбраната.

Причините за напускане на страната по произход са извън приложното поле на ЗУБ. Съвкупно преценена бежанската история сочи, че чужденецът е мигрант, чиято цел е да стигне до Германия в търсене на по-добри условия за живот и преодоляване на финансовите трудности на семейството му, което живее в Турция. Криминалният инцидент в семейството не е основание за получаване на международна закрила. Следва да се отчете и обстоятелството, че сирийските власти са предприели адекватни и своевременни мерки по задържане и осъждане на извършителя.

Всичко това води до извода, обоснован и от административния орган, че за О. А. С. не съществуват предпоставките на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец или хуманитарен статут.

Обоснован и правилен е и изводът, че Република Турция е „трета сигурна държава “ по смисъла на §1, т. 9 от ДР на ЗУБ за О. А. С.. От 2024 г. в И. живеят съпругата му и децата, като дъщеря му Ая А. О. е родена в Турция. Чл. 1 от турския Регламент за временната закрила предвижда, че сирийски граждани, които са пристигнали в Турция, независимо дали индивидуално или като част от масово движение на хора, поради събития, развиващи се в С., отговарят на условията за получаване на временна закрила в Турция. Режимът на временна закрила предоставя право на законен престой и на достъп до някои основни права и услуги.

Обжалваното решение е и в съответствие с чл. 4, ал. 3 от ЗУБ. При връщане в страната по произход не са застрашени животът или свободата на О. А. С. по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение и той не е изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

С оглед изложеното, правилно ответникът по същество е приел, че молбата е неоснователна и я е оставил без уважение, поради което и жалбата следва да се отхвърли.

На основание чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд, С.-град, I-во отделение, 43 –ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователна жалбата на О. А. С., Л., гражданин на С., с адрес [населено място], [улица] срещу Решение № 2712/27. 03. 2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т.2, вр. чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4 от ЗУБ, вр. с чл. 9 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решениео подлежи на касационно обжалване в 14 - дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено пред Върховния административен съд на Република България.

Съдия: